

— Μὰ ἔγῳ μουσικὸς εἴμαι, πιάνο μπορῶ νὰ σᾶς παίξω, τρουμπέτα νὰ βαρέσω, νὰ τρομπονίσω, νὰ μπασαβιολίσω, νὰ ταμπουρίλισω, μὰ τὶ διδοὺς διάλεξη θέλετε νὰ σᾶς κάνω :

— Σώπα, μαέστρο, καὶ γιὰ σᾶς εἰσαι κατάλληλος... ἐλόγου σου !...

Κι ἀληθινὰ γιὰ σᾶς εἰναι κατάλληλος ἐλόγου του, ἀφοῦ εἶναι φίλος τοῦ Βασιλιά κι ἀφοῦ εἴτεν δικαλλιότερος νὰν τοὺς φέρει τὸ Διάδοχο στὸ λημέρι τους.

Καὶ τοὺς τὸν ἔφερε. Κ' ἔτσι «συνετελέσθη» τὸ ἀναστούργημα, νὰ ἔγελαστε διάδοχος, καὶ θαρρώντας πὼς μὲ τὴν ὑψηλὴ συμμετοχή του προστάτευε τὰ γράμματα, νὰ προστατέψει τὴν πὲ γυδαία ἐκμετάλλευσή τους.

‘Ο κ. Σαμάρας δὲ φταίει. Θῦμα τῆς μπακαλούνης κι αὐτός. Μὰ ἔχει χρέος νὰ διαεθίσει τὸ λάθος του, ἢν ἀληθινὰ σέβεται τὴν Βασιλεία. Διαλέξεις ποὺ θὰ γίνουνται μόνο μὲ σκοπὸν γρηγοριασμού, ποὺ θὰ μοιράζουνται οἱ συμμερίτες τὰ ποσοστά, ἀλλὰ Παναθήναια, δὲν μποροῦν καὶ δὲν πρέπει νὰ μπούνε κάτιον ἀπὸ μὲ τέτοια ὑψηλὴ προστασία.

‘Αν ἀληθινὸς μᾶς δέξῃε νὰ κατέχουμε μιὰ Νέα καὶ Μεγάλη Ἐλλάδα, πρῶτο πρῶτο γρέος ἔχουμε νὰ σεβόμαστε Κελους ποὺ τὴν Ἑγματοργήσανε. Κι ἐσερχομένος μαζὶ δὲ δείγνεται μὲ τὸ νὰν τοὺς ἔγελάμε καὶ νὰν τοὺς μπερδεύουμε στὰ πενταρολογικά μας τὰ νταραβέρια. ‘Ο κ. Σαμάρας, ἡ δποιεις ἀλλοιος ἔχει τὴν μεγάλη τιμὴ νὰ βρίσκεται κοντὰ στὰ Ἱγνηλὰ Πρόσωπα, ἔχει καὶ τὸ χρέος νὰ σταματήσει, μὲ κάθε τρόπο καὶ μὲ κάθε θυσία, τὴν γυδαία κύτη ἐκμετάλλευση τῆς Βασιλικῆς προστασίας.

Ο ΒΑΣΙΛΙΚΩΤΑΤΟΣ

ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ». Τάναγρωρίζουμε πὼς τὸ ἀρθρὸ τοῦ συνεργάτη μας ειναι: κάπως βαρύ, μὰ ἔχοντας τὴν ἀρχὴ νάφινουμε τον καθένανε νὰ λέσει λεύτερα τὴν γνώμη του, τὸ δημοσιεύουμε μὲ τὴν ἀπιφύλαξην νάπαντήσουμε καπόπιν καὶ νὰ διέρουμε ποιά, κατὰ τὴν γνώμη μαζί, μᾶς φαίνουντας: ζεικα καὶ βαριά.

ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

“Μ ΑΓΝΗ,,

τὸ καινούριο μυθιστόρημα, πουλάται στὰ γραφεῖα μας καὶ πτὸ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου καὶ Κουκλίδων (όδος Σταδίου 42), Δρ. 1.50.

«ΚΡΟΝΙΟΝ» ΚΟΥΡΕΙΟ ΚΑΙ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟ (Όδος Σταδίου, κάτω ἀπὸ τὸ Αρσάκειο)

Τὰ φτηνότερα καὶ διαλεχτότερα ἀρώματα. Κολώνια λουτζας καὶ λεμονιον, ειδικὴ γιὰ ἐντριβὲς καὶ λουτρά. Υδιαίτερο τμῆμα γιὰ τὶς κυρίες. Εύρισμα καθημερινὸ δρ. τὸ μήνα

ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑ

Γιὰ τὸ θέμα τούτο οἱ Ἐλληνικὲς ἐφημερίδες ἔγραψαν ὡς τώρα τέσσαρα, ὅστε λίγα μοῦ μένει νὰ πῶ. Θέλω νὰ τονίσω προπάντω τὴν ὑποκριτικὴν τῆς φίλης καὶ ἀδερφῆς μας Ἰταλίας. Η τέτοια ὑποκρισία λυπεῖ πολύ, περσότερο ἀπὸ τὰλλα κακά της, ἐκείνους τοὺς Ρωμιοὺς ποὺ ἀπὸ μικροὶ εἶχαν τὰ ἴδαινα καὶ τὴν ιστορία τῆς Ἰταλίας παρέδειγμα, καὶ τέτοιοι εἶναι πολλοί, ἀκόμα καὶ σύμερα.

Πέσοις Ἐλληνες πατέρες μήν την ἔχοντας περιγράφες καὶ ιστορίες τοῦ 21 γραμμένες σὲ γλώσσα ποὺ νοιώθουν τὰ παιδιά, τοὺς δηγοῦνται ἀπὸ μετάφραση τὴν «Καρδιὰ» τοῦ Λευτέρη Αμύται, καὶ τώρα ἀκόμα ὑστερα ἀπὸ τὶς μασκαροδουλείες τῆς Ρέδδος καὶ τῆς Πάτμου, τῆς Χιμάρας καὶ τῆς Κορυτσᾶς, δὲν μπορῶ νὰ πιστέψω πώς η μεγαλομανία μπορεῖ ν' ἀλλαγῇ τόσο τὴν ψυχὴν ἐνδε λασοῦ κ' ἐλπίω, πὼς αὐτὰ τὰ συμπτώματα εἶναι μόνο περαστικοὶ ἐκτροχιασμοὶ λίγων ἀνθρώπων.

Μιλῶ γιὰ ὑποκρισία γιατὶ θέλω νὰ θυμίσω τοὺς Ρωμιοὺς Λ') Τὸ φέρσιμο τῆς Ἰταλίας στὸ Κρήτης ζήτημα, ποὺ προσπαθοῦσε νὰ κάμη προσπαγάντα, ἀναθυμίζοντας στοὺς Ἰταλοὺς τὴν ἔκταση τῆς Βενετίκης Δημοκρατίας, καὶ σκεπάζοντας τὸ πατιγγίον τῆς μὲ τὸ πρόσχημα, πὼς η Ἰταλία εύνοει τὸ Ἑνωτικό κίνημα τῆς Μεγαλόνησος, καὶ πὼς ἐξαρτίστανε μονάχα ἀπὸ τὴν Ἰταλία ή "Ἐνωση θὰ γεννάτανε ὅπε καιρό. "Ομως, γιὰ δυστυχία, πὼς η Ἰταλία εἶναι μονάχα μιὰ ἀπὸ τὶς Προστάτρες (:) Δυνάμεις τῆς Κρήτης καὶ δὲν μπορεῖ μόνη τῆς νὰ δράσῃ. Κι ἄμα ζηγίσε δι Λιβυκός πόλεμος, καινοποίησε τὴν περσότερο κωμικὴ παρὰ σοραρή Νότα στὴν Αθήνα, πὼς ἐπόλεμος μὲ τὴν Τουρκιά, δὲν πρέπει νὰ γίνη πρόφραση γιὰ τὴν Ἐλλάδα νὰ προσαρτήσῃ τὴν Κρήτη καὶ τὴν Μακεδονία, γιατὶ η Ἰταλία προστατεύει τὴν ἀκεραιότητα τῆς Τουρκιάς, ἐστωντας καὶ βισικούμενη σὲ πόλεμο μαζὶ της. Η μ' ἄλλα λόγια, πὼς ἀπαγορεύεται στὴν Ἐλλάδα νὰ λευτερώσῃ τὰδεια τῆς Ἰταλίας. Καὶ τούτο σ' ἐποχὴ ποὺ πήγαινε η Ἰταλία αὐτὴ νὰ καταχτήσῃ μέρη ποὺ δὲν τῆς ἀνήκανε καὶ δὲν τὴ θέλανε.

B') "Οταν ἐ Ἰταλικὸς στόλος μπομπάρδισε πρὶν περάσῃ η διορία τῶν 24 ὥρων τῆς κήρυξης τοῦ πολέμου, τὰ Τουρκικὰ ἀντιτοπιλικὰ στὴν Πρέσσεζα καὶ ἔτοιμαζε ἀπόβαση στὴ Νότια Ἀλεξανδρεία, μᾶς εἰπανε οἱ Ἰταλικὲς ἐφημερίδες πὼς μ' εὔχαριστηση η Ἰταλία θὰ λευτέρωνε αὐτὰ τὰ μέρη, μὰ δὲν τὴν ἀφίνει η Αύστρια. Καὶ τώρα ποὺ τὰ ἵδια μέρη θέλουνε νὰ μείνουνε λεύτερα, σέρνει τὴν Αύστρια πίσω

της γιὰ νὰ κάνῃ, νότες καὶ διαβήματα στὴν Ἀθήνα.

Γ') Σὰν πήγε στὰ Δωδεκάνησα, ἀφιεσ τοὺς καημένους τοὺς νησιώτες, ποὺ δὲν εἶτανε τόσο πονηροὶ γιὰ νὰ νοιώσουν τὴν κουτοπονγριὰ τῆς Ἰταλίας, νὰ γιορτάσουν τὴν ἀπελευτέρωσή τους, κ' οἱ Ἰταλικὲς ἐφημερίδες μᾶς βεβάιωσαν πὼς ἡ Ἰταλία μὲ πολλὴ τῆς εὐχαρίστηση θὰ κήρυξε τὴν "Ἐνωση, ἀν δὲν εἶτανε βέβαιη πὼς θὰ τὴν ἐμπόδιζε ἡ Εὐρώπη. Καὶ τώρα; Τάχα ἡ Εὐρώπη τὴν ἐμπόδισε στὸ Λογτίνο ν' ἀφίσῃ τὴν Ρόδο καὶ τὴν Ἀστυπάλαια;

Δ') Στὴν "Πειραι, θέλει νὰ μᾶς δῶσῃ νὰ νοιώσουμε πὼς ὅ,τι κάνει τὸ κάνει γιὰ κάρη τῆς Αὔστριας. "Οποιος διαβάζει Ἰταλικὲς ἐφημερίδες, βλέπει πὼς διλεπτεῖς εἰδῆσες ἔρχουνται ἀπὸ τὴν Βιέννα ἢ πὼς εἶναι ἀντιγραμμένες ἀπὸ τὰ Βιεννέζικα φύλλα. Οἱ Ἰταλικὲς πολὺ σπάνια ἀναλαζοῦνται αἱ διδοὺς τῆς ιδεας τὴν εὐτύηγη γιὰ τὶς συκοφαντίες καὶ τὶς ψευτίες τους. "Οποιος δημος διαβάζει καὶ τὶς Αὔστριακὲς ἐφημερίδες, βλέπει πὼς οἱ Ἰταλικὲς δημοσιεύουν μονάχα ἀποσπάσματα ἀπὸ εἰδῆσες αὐστριακές, ποὺ κι αὐτὰ δὲν ἀποδίνουν τὴν ἔννοια τῶν Αὔστριακῶν φύλλων. Γιατὶ ἡ Αὔστρια βρίσκεται μεταξὺ Σκύλλας καὶ Χάρουβδης, ἀφότου ἔκλεισε μιὰ συνθήκη μὲ τὴν ἀγαπητή της σύμμαχο, γιὰ νὰ μὴ γίνεται τίποτα στὴν Ἀλβανία ἀν δὲν εἶναι κι ἀπὸ τὶς δυὸς συμφωνημένο. "Η Αὔστρια στὸ ζήτημα τῶν γοτίων συνέρων τῆς Ἀλβανίας βρίσκεται στὸ δίλημμα, ἢ ν' ἀφίσῃ τὴν Ἰταλία νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν ἀποκλειστικὴ ἐπιρροή τῆς στὰ περίχωρα τῆς Αὐλώνας, πρᾶμα ποὺ ισοδύναμει μὲ Αὔστρο-Ιταλικὸ πόλεμο, ἢ νὰ τρέξῃ πίσω ἀπὸ τὴν Ἰταλία, σὲ δόλα τῆς τὰ διαδίκτα καὶ νὰ γάχασῃ τὴ λίγη συμπάθεια, ποὺ ἔχει ὁκόμα στὴν Ἐλλάδα. Γιὰ τοῦτο δ τόνος ὅλων τῶν ἀρθρῶν τῶν Βιεννέζικων φύλλων περιορίζεται σὲ τοῦτο: ὅτι προσκαλοῦν τὴν Ἐλλάδα νὰ ἔχῃ τὴν καλοσύνη, νὰ παραμελήσῃ τὶς συμφέρο τῆς, γιὰ νὰ μὴ βρεθῇ ἡ Αὔστρια μπλεμένη μὲ τὴν Ἰταλία. Δηλαδὴ στὸ ζήτημα τοῦτο ἡ Αὔστρια ἔχει: τὴν ίδια θέση, ποὺ εἶχε ἡ Ἐλλάδα μὲ τὴ σύμμαχο τῆς Βουλγαρία στὸ Θρακικὸ ζήτημα, πρὶ γίνῃ ἐτελευταῖος πόλεμος. Γιατὶ κ' ἡ Ἐλλάδα εἶχε νὰ διαλέξῃ ἀνακμεταξὺ σὲ δυὸ κακά, ἢ νὰ βοηθήσῃ τὴ σύμμαχο τῆς νὰ φτάσῃ στὴν Πόλη καὶ στὰ Δαρδανέλλια ἢ ν' ἀφίσῃ τοὺς ἀδερφούς τηῦ στὴ Θράκη, ἀλλατωτούς. Σὲ τέτοια περίσταση, περίφημα ταῖριά της ἡ Ἰταλικὴ παροιμία:

Dai amici mi guardi Dio
Che dai nemici mi guardi io!

Δηλαδὴ:

Ἄπὸ τοὺς φίλους νὰ μὲ φυλάξῃ ὁ Θεός
Τὶ ἀπὸ τοὺς ἔχτροὺς φυλάγομαι μονάχος!

Τάχα νὰ είναι: σύμπτωση ποὺ ἡ τέτοια παροιμία είναι "Ιταλική":

Ἐδῶ καὶ λίγον καιρὸ τὸ «Corriere della sera» ἔγραψε μερικὰ λαμπρὰ ἀρθρα γιὰ τὸ ζήτημα τῶν «Ιταλόφωνων Αὔστριακῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ξενόγλωσσων μειονοτήτων». Λὲν ξέρω ἂν τὰ διάβασαν οἱ κ. κ. Ἀμέλις καὶ Σια. Ἄλλὰ κι ἂν τὰ διάβασαν, τὸ ἵδιο κάνει. "Η μέθη τοῦ Ἰμπεριαλισμοῦ τοὺς ἔχει τυφλώσει σὲ τέτοιο βαθμὸ ποὺ δὲ βλέπουνε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀκράτητη ἔχταση τοῦ «Νεορωμαϊκοῦ» Κράτους, καὶ δὲν τοὺς νοιάζει νὰ χαραχτερίζουν ως οὐτοπίες κι ἀδυναμίες αἰστηματιῶν τὰ φιλελεύτερα ἔθνικὰ ιδανικά, τὰ οερὰ θεμέλια τῆς Ἰταλίας. Καλὸ θὰ εἴτανε νὰ ρωτήσῃ κανεὶς τοὺς Φρατέλλους, ἀν ἡ γινότανε ἡ ἔνωση τῆς Αὔστριας δίχως τὴν βοήθεια τῆς Γαλλίας, τῆς Σικελίας δίχως τῆς Ἀγγλίας, τῆς Βενετίας δίχως τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Λιβύης δίχως τὴν βοήθεια τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου. (Ἄντὸ δὲν πρέπει νὰ κακοφανῇ στὸν κ. Ἀμέλις καὶ τὸ πάρη προσωπικό. Ξέρουμε πὼς αὐτὸς ἔδρασε στὴν ἀρχὴ μὲ τὴ λογικὴ καὶ εἰχε ἡ ποσιγεθῆ αὐτονομία καὶ ἔνωση στὰ Δωδεκανήσια. Μὰ θυτερά πήγε ἄλλες διαταγὲς νὰ ἔκτελεσῃ. "Εμεὶς μονάχα τὸ σύστημα κατακρίνουμε.)

Βιέννη

ΠΑΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΛΙΑΣ

ΙΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ. *Βιέννη στὶς 7 τοῦ Νοέβρου 1913.* Τι! Ηριάμβο πιὰ τὴν ἐπαθαν αἱ Φρατέλλοι στὴ Ρόδο! Μετὰ 18 μῆνες ἔλευσερωτικὴ δουλιά, ποὺ ζεπάστρεψαν τὸ νησί ἀπὸ "Ελληνες πατριώτες κι ἀπὸ ἄλλα πανοποιά σταχεῖα, νὰ βρεθοῦν ἀκόμα δημογέροντες νὰ ζητήσουν τὴν ἔνωση μὲ τὴν Ἐλλάδα, ἀντὶ νὰ παρακαλέσουν τὴν Ἰταλία νὰ τοὺς προσαρτήσει! "Αν τὸ μυριόστανε αὐτὸς ἐκακόμοιρος, ὁ Δούκας τῶν Ἀρρούτων δὲ θὰ πήγαινε μὲ τόσο ἐνθουσιασμό. Καλὰ ποὺ ὁ Ἀμέλις δὲν είναι πιὰ στὴ Ρόδο. Ποιός ξέρει ίσως θάβγαζε καὶ τὸ Δούκα ώς «βίπουλο φιλέλληνα!»

II. Γ.

"ΓΡΑΜΜΑΤΑ"

ΜΗΝΙΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Τόμος Δεύτερος (400—450 σελίδες)

Συντροφιὴ φρ. 10, προπληρωτέα.

Διεύθυνσι: «Grammata» B. R. 1146. Alexandri(Egyptee